

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na oblast speciální pedagogiky. Zabývá se vymezením základních poznatků v mezilidské komunikaci a vývojem řeči jak obecně, tak především v rámci symptomatických poruch řeči u osob s mentálním postižením. V souvislosti s komunikací představuje čtyři jazykové roviny, z nichž se nejvíce věnuje pragmatické jazykové rovině a sociálnímu užití komunikace. Propojuje poznatky o intaktním vývoji řeči s vývojem řeči u dětí s mentálním postižením a poznatky o pragmatické jazykové rovině se specifiky pragmatiky osob s mentálním postižením. Výzkumné šetření diplomové práce vzniklo prostřednictvím interpretace výsledků získaných pomocí hodnotícího materiálu, vytvořeného pro tuto práci na základě teoretických poznatků a inspirace jiných hodnotících materiálů. Šetření mapuje úroveň pragmatické jazykové roviny jakožto sociální užití komunikace u osob využívajících pobytových sociálních služeb, konkrétně jednoho domova pro osoby se zdravotním postižením (DOZP). Závěrem práce je vyhodnocení úrovně dílčích částí pragmatické jazykové roviny u osob s mentálním postižením a doporučení pro praxi v rámci zlepšení nedostatků na této rovině. Během šetření byly u cílové skupiny zjištěny nedostatky v pragmatických jazykových dovednostech, především v udržování očního kontaktu, pochopení a vyjádření emocí, využívání vhodných gest a mimiky.